

1.1 TEKNINEN VALIOKUNTA, RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALIOKUNTA

VASTUUALUE: TEKNIikka JA YMPÄRISTÖ

VASTUUHENKILÖ: Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus

Osasto tarjoaa kuntalaisille viihtyisän, turvallisen ja toimivan elinympäristön koordinoimalla, suunnittelemalla ja toteuttamalla kunnan laajennus- ja saneerausinvestoinnit, ohjaamalla ja valvomalla kunnassa tapahtuvaa rakentamista sekä ylläpitämällä Sipoon infran palveluja ja toimitiloja.

Sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2021

Valtuustokauden tavoite	Sitova tavoite 2021	Mittari	
Talousarviossa todetun osallistuvan budjetoinnin pilotin toteuttaminen (tavoite kirjattu talousarvioon).	Sipoon kunnan asukkaiden osallistaminen mukaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon osallistuva budjetointi -menetelmää hyödyntäen.	Osallistuva budjetointi -pilotin ensimmäinen vaihe on toteutettu talousarvon investointiosan määrärahan puitteissa.	●
	Tavoite toteutunut suunnitellusti		
Yksikkökohtaiset tavoitteet Rakennamme vähintään yhden liityntäpysäköintialueen lisää Nikkilään ja yhden Söderkullaan.	Tavoite toteutunut valtuustokauden osalta.		●
	Tavoite toteutunut suunnitellusti		
Lisäämme kevyen liikenteen väyliä vähintään 20 km valtuustokauden aikana.	Uusia kevyen liikenteen väyliä yli 20 km valtuustokauden alusta. Vuonna 2021 väylistä toteutetaan vähintään 3 km.	Tavoite toteutunut ja uudet väylät käytössä.	●
	Tavoite toteutunut suunnitellusti		
Kunnan toimitilat ovat terveet ja turvalliset. Toteutetaan säännölliset kuntotutkimukset ja oirekyselyt. Jokaiseen tiedossa olevaan sisäilmaongelmaan kunnan tiloissa on löydetty ratkaisu.	Kaikista kunnan käytössä olevista kuntaomisteisista kiinteistöistä on laadittu toimenpideohjelma ja se on viety investointiohjelmaan.	Tavoite on toteutunut.	●
	Tavoite toteutunut suunnitellusti		

Määritämme palvelulupaukset keskeisille asiakaspalveluille.	Käsittelykelpoisen rakennuslupahakemuksen käsittelyaika on alle 2 kk paitsi lupamenettelyjen yhteensovittamisesta käsiteltävistä lupahakemuksista. Käsittelyaika määritellään hakemuksen käsittelykelpoisuudesta päätöksen antamisen ajankohtaan.	Käsittelyaika on alle 2 kk.	
Tavoite toteutunut suunnitellusti			
Määritämme palvelulupaukset keskeisille asiakaspalveluille.	Käsittelykelpoisen suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamispäätöshakemuksen keskimääräinen käsittelyaika on alle 4 kk paitsi lupamenettelyjen yhteensovittamisesta käsiteltävistä lupahakemuksista. Käsittelyaika määritellään hakemuksen käsittelykelpoisuudesta päätöksen antamisen ajankohtaan.	Käsittelyaika on alle 4 kk.	
Käsittelyaika on venynyt hakemusten suuren määrän ja ratkaisujen vaikeutumisen takia.			
Määritämme palvelulupaukset keskeisille asiakaspalveluille.	Kaivuluvat myönnetään kahden viikon kuluessa käsittelykelpoisen lupahakemuksen jättämisestä.	Käsittelyaika on alle 2 viikkoa.	
Tavoite toteutunut suunnitellusti			

Taloudellinen tulos

1 000 €	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	TA + Muutos 2021	Toteuma 2021	Tot-%	Poikkeama	Toteuma 2020	Muutos-% 20/21
Toimintatulot	12 242		12 242	12 247	100,0	5	11 828	3,5
Valmistus omaan käyttöön								
Toimintamenot	-20 453		-20 453	-18 734	91,6	1 719	-18 612	0,7
Toimintakate	-8 211		-8 211	-6 487	79,0	1 724	-6 784	-4,4
Suunnitelmapoistot				-8 097			-11 974	-32,4

Olellaiset tapahtumat toiminnassa sekä analyysi tavoitteiden ja tunnuslukujen toteumasta

Tekniikka- ja ympäristöosaston vuoden 2021 toiminnassa ovat painottuneet Sipoon kasvuun ja kasvun hallintaan liittyvät tehtävät sekä säännöllisen toiminnan ylläpito pandemian aiheuttamissa poikkeusoloissa. Vuonna 2020 aloitettu talouden sopeutusohjelma näkyy vuoden 2021 talousarviototeumassa alhaisena menotasona.

Yksiköiden toimintaa on kuvattu tarkemmin yksikkökohtaisissa osioissa alempana. Investointien toteuma on esitetty tilinpäätöksen investointiosassa. Sipoon Veden tilinpäätöstiedot käyvät ilmi Sipoon Veden tilinpäätöksestä.

Kasvun hallintaa

Sipoon asukaskasvu jatkui vuoden 2021 aikana suhteellisen voimakkaana asukasluvun kasvaessa 499 asukkaalla. Asukasluku kasvoi suhteellisesti noin 2,3 prosentilla. Kehitys noudattaa kunnan strategiassa asetettuja tavoitteita.

Vahva asukaskasvu edellyttää hyvin toimivaa yhdyskuntakehittämisen organisaatiota ja yhteisiä toimintaa ohjaavia tavoitteita. Sipoo on määrätietoisesti kehittänyt yhteistä yhdyskuntarakentamisen prosessia, joka nivoo yhteen kunkin alueen suunnittelun ja rakentamisen eri vaiheet aina strategisen tason tavoitteista viimeistellyn lähiympäristön rakentamiseen ja ylläpidon järjestämiseen saakka. Prosessin toiminnan kannalta avainasemassa ovat tekniikka- ja ympäristöosaston sekä kehitys- ja kaavoituskeskuksen eri yksiköiden ja asiantuntijoiden keskinäinen yhteistyö ja yhteiset toimintamallit.

Yhdyskuntakehittämisessä avainasemassa olevan investointien hallinnan kokonaisuuden kehittämistyötä on jatkettu edelleen. Yhdyskuntarakentaminen ja siihen liittyvät investoinnit tähtäävät kestävään kaavatalouteen sekä viihtyisän, monimuotoisen ja toiminnallisesti hyvän lähiympäristön toteutukseen. Hyvin suunnitellut ja toteutetut investoinnit mahdollistavat funktionaalisen ja entistä helpommin ylläpidettävän rakennetun ympäristön kokonaisuuden.

Palvelurakentamisessa on painotettu tilojen toiminnallisuuden, viihtyisyyden, tilatehokkuuden, laadukkaiden teknisten ratkaisujen sekä hyvän arkkitehtuurin välistä tasapainoa. Tämän tasapainon saavuttaminen on edellyttänyt hyvin johdettua rakennuttamisen prosessia sekä siihen kiinteästi nivoutuvaa yhteistyötä rakennusten käyttäjien, kuten varhaiskasvatuksen tai koulujen, kanssa. Kun itse rakentamisesta vastaavat kunnan hankkimat urakoitsijat korostuvat oman organisaation tilaajarooli ja johtamisosaaminen.

Sipoon kasvun ja kehityksen edellytyksenä on Sipoon uusien ja olemassa olevien alueiden vetovoimatekijöiden vahvistaminen. Vetovoiman kannalta keskeistä on hyvien liikenneyhteyksien tarjoaminen. Tekniikka- ja ympäristöosasto onkin edistänyt voimakkaasti Sipoon liikenteen kärkihanketta: KeNi-radon henkilöjunaliikenteen aloittamista.

Kasvu ja kehitys teettävät työtä myös viranomaistoiminnassa ja neuvontapalveluissa. Rakentaminen edellyttää lupia, joiden myöntämisestä vastaavat eri tilanteissa rakennusvalvonta- ja ympäristövalvonta. Ne myös valvovat lupaehtojen ja lainsäädännön noudattamista. Tukea ja neuvoja tarvitsevia pientalorakentajia, suuremmista asuintalohankkeista vastaavia rakennuttajia sekä toimitilarakentajia on liikkeellä runsaasti. Laadukkaan neuvontapalvelun tarjoaminen on tärkeää paitsi rakentajille myös luvituksesta vastaaville viranomaisille: hyvä ennakkoneuvonta johtaa usein parempiin lupahakemuksiin, joka osaltaan keventää työkuormaa. Monille kuntalaisille kokemus esimerkiksi asioinnista rakennusvalvonnan kanssa muodostaa käsityksen kunnan toiminnasta ja palvelualltiudesta. Siksi tavoitteena onkin neuvova ja asiakaslähtöinen suhtautuminen.

Investoinnit ovat keskeisessä roolissa tekniikka- ja ympäristöosaston työssä. Kaikki investoinnit nähdään kehitysohjelmoina, joiden avulla voidaan kehittää investoinnin kohdetta ja siihen liittyvää toimintaa. Esimerkiksi uusi tai peruskorjattu koulukiinteistö voi mahdollistaa parempien ja tarkoituksenmukaisempien oppimisympäristöjen luonnin sekä tukea toiminnan kustannustehokasta järjestämisestä. Investointien hallinnan ja rakennuttamisen asiantuntijoiden rinnalla investointien valmisteluun ja toteutukseen osallistuvatkin myös mm. ylläpidosta ja tilapalveluista vastaavat yksiköt. Myös käyttäjien rooli on eri investointiprosessin vaiheissa merkittävä. Investointien suunnittelun lähtökohtana ovat kuntastrategia ja siihen pohjaavat yhdyskuntakehityksen strategiset tavoitteet. Näihin pohjautuvat investointisuunnitelma- ja ohjelma, jotka määrittävät investointien toteutusaikataulua. Tekniikka- ja ympäristöosaston sekä kehitys- ja kaavoituskeskuksen välinen yhteistyö on tiivistä ja työtä ohjaa yhteinen yhdyskuntakehittämisen prosessi (n. kymppi prosessi). Kaavavaranto, tonttien kysyntä & markkinatilanne sekä kaavoitusohjelman toteutuminen vaikuttavat osaltaan investointisuunnitteluun. Pandemian aiheuttama poikkeustilanne ja etätöiden runsas määrä on luonut haastetta käytännön yhteistyön toteutumiselle ja yhdyskuntakehityksen toimintamallia onkin tarpeen vahvistaa vuoden 2022 aikana.

Katsaus operatiiviseen toimintaan

Etätöiden runsas määrä on osaltaan haastanut operatiivista toimintaa kaikissa toimialan yksiköissä. Poikkeusajasta on kuitenkin selvitty kokonaisuudessaan hyvin ja suunnitellut työt on saatu tehdyksi tavanomaiseen tapaan. Tämä on edellyttänyt hyvää yhteistyötä niin toimialan sisällä kuin laajemmin koko kuntaorganisaation kanssa. Myös niukan talousraamin kanssa on tultu tiukan talouskurin ja systemaattisen seurannan avulla toimeen. Myös henkilöstön hyvinvoinnin ja jaksamisen tukeminen on ollut tärkeässä osassa.

Edeltävien vuosien voimakkaamman rakentamisen jälkeen vuosi 2021 on vuoden 2020 tapaan ollut uuden infran rakentamisen osalta hiljaisempi. Suunnittelutyön kasvanut määrä ennakoii infrahankkeiden määrän kasvua tulevina vuosina. Henkilöstövaihdokset ja poikkeusoloista johtunut etätöiden runsas määrä ovat olleet haaste myös operatiiviselle toiminnalle. Näistä on kuitenkin poikkeusjärjestelyin selvitty ja toiminnan kehittäminen on jälleen päässyt vauhtiin, kun kaikki tehtävät on saatu täytettyä. Viestinnän ja kuntalaisvuorovaikutuksen kehittäminen on ollut yksi katu- ja viheralueet yksikön painopistealueista vuoden 2021 aikana ja työtä jatketaan edelleen.

Toimitilainvestoinneissa merkittävimmät hankkeet olivat Nikkilän Sydämen laajennuksen valmistuminen ja sen käyttöönotto syyskuun alusta. Toinen merkittävä investointikokonaisuus valmistui, kun Cook&Chill -keskuskeittiö otettiin käyttöön kesällä sekä loputkin koulujen ja päiväkotien keittiöt valmistuivat vastaanottamaan Cook&Chill -ruokaa syksyn aikana. Myös Jokipuiston koulun rakennustekniset työt valmistuivat, koulun käyttöönotto tapahtuu kuitenkin syyskuun 2022 alussa. Merkittäviä tilamuutoksia tapahtui vuoden aikana mm. Talmassa, jossa Talman koulun toisen paviljongin valmistuminen ja käyttöönotto ajoittui vuoden loppuun. Lisäksi nuorisopalveluiden ja Sipoon opiston toiminta käynnistyi vuoden vaihteessa Opintien tilaelementtirakennuksessa ja Sipoon opiston toimintoja siirtyi Itäisen Jokipuiston vanhasta Sikalasta nk. Siniseen halliin Martinkyläntielle. Lisäksi kunnan varikon toiminnot muutettiin vanhalta varikolta uudelle Susikujan varikolle. Toimitilojen kehittämishankkeista merkittävin oli kunnan kaikkien rakennusten kuntoarviohanke. Hanke valmistui kuntoarvioiden osalta jo vuonna 2020, mutta se johti useisiin jatkotoimenpiteisiin vuoden 2021 aikana.

Rakennusvalvonnassa vuosi 2021 on ollut vilkas. Ennustetut toimintatulot ylittyivät selkeästi poikkeuksellisesta vuodesta ja osittaisesta etätöskentelystä huolimatta. Kerrostalo- ja rivitalohankkeita oli ennustettua vähemmän, joten tulokseen pääseminen mm. neliöperusteisen taksan vuoksi on tarkoittanut suurilukuisempaa käsiteltyjen hakemusten määrää ja siten suurempaa työmäärää. Arkistojen digitointiprojekti osoittautui haasteelliseksi ja sen aikataulu viivästyi. Tunnuslukuissa on nähtävissä jatkuvaa nousua rakennuslupapäätösten osalta; tämä sekä käsittelyaikojen keston lyheneminen kertoo henkilöstön vähäisestä vaihtuvuudesta ja tehokkuudesta sekä prosessien kehittämisestä. Asuinrakentamiseen

myönnettyjen lupien sisältämä asuntomäärä on suurempi kuin edellisvuonna, mutta pienempi kuin vuonna 2019. Käyttöön otettujen asuntojen osalta tilanne on tasaantunut huippuvuoden 2019 jälkeen.

Ympäristövalvontaa piti kiireisenä paitsi käsiteltävien asioiden määrä, myös resurssivaje. Ympäristövalvonnan ennustamat toimintatulot toteutuivat etätyöskentelystä ja pitkään kestäneestä vajaalukuisesta henkilöstöstä huolimatta. Digitointiprojektin aloitus viivästyi ja maaseutuhallinnon maksu jäi maltilliselle tasolle. Nämä johtivat – yhdessä henkilöstövajeen kanssa – toimintamenojen alitukseen. Etätyöskentelystä ja yksikössä vallitsevasta haastavasta henkilöstötilanteesta huolimatta yksikkö on kyennyt säilyttämään palvelutasonsa tunnusluvuilla mitattavien töiden osalta sekä määrällisesti tuottamaan suoritteita edellisvuosien tasoisesti.

Tekniikka- ja ympäristöosaston tuloksen analyysi

Vuoden 2021 talousarvio toteutui tulojen osalta lähes täysin suunnitellun mukaisena. Menot jäivät puolestaan jonkin verran budjetoidusta, joten osaston tilinpäätös on kokonaisuudessaan ylijäämäinen. Menojen arvioitua pienempään määrään ovat johtaneet mm. rekrytointiviiveistä ja työvoiman saatavuudesta johtuva henkilöstövaje sekä kuntatalouden sopeutusohjelman määrätietoinen toimeenpano. Keskeisin keino talousarvion toteutumisen saavuttamisessa ja katteen alittumisessa oli kuukausittainen seuranta ja poikkeamien analysointi sekä toimenpiteiden ja johtamisen sopeuttaminen vallitsevaan tilanteeseen.

Vuonna 2020 aloitettu käyttötalouden sopeutusohjelma näkyy vuoden 2021 talousarviossa ja siten myös tässä tilinpäätöksessä. Toimintamenojen pienentyminen vuonna 2020 kaikissa tulosyksiköissä ja tuo aiempaa pienempi taso on säilynyt myös vuonna 2021, osin jopa pienentynyt entisestään. Osaston ja yksiköiden johto on harjoittanut tiukkaa kulukuria ja seurannut talouden kehitystä säännöllisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi ja selonteko

Teknisen toimialan riskit voidaan jakaa toiminnallisiin, taloudellisiin ja terveyteen liittyviin riskeihin. Vesihuollon riskit on käsitelty erikseen Sipoon Veden tilinpäätöksessä. Riskit koostuvat mm. poikkeuksellisista luonnonilmiöistä (kuten rankkasateiden ja tuulten aiheuttamat vahingot tai haitat), sisäilmaperusteisista äkillisistä tilanteista, investointihankkeiden riskeistä sekä ympäristöön liittyvistä riskeistä.

Riskien vähentämiseksi ja äkillisen toiminnan tehostamiseksi tekninen toimiala on uusinnut varallaolojärjestelmänsä. Kuntaan perustettiin tekninen varallaolo, jonka yhteisenä vastuualueena on kiinteistöhoito ja vesihuolto. Toiminta käynnistettiin syksyllä 2016. Myös investointihankkeiden turvallisuuskoordinointi järjestettiin uudella tavalla yhdenmukaisesti koko osastolla siten, että toiminnan laatua voidaan hallita entistä paremmin.

Poikkeuksellisista luonnonilmiöistä ei vuonna 2021 ole aiheutunut mainittavia vahinkoja tai haittoja. Myöskään ympäristöön kohdistuvia merkittäviä taloudellisia riskejä ei ole toteutunut.

Arvio tulevasta kehityksestä

Lähitulevaisuuden suurimmat haasteet ja mahdollisuudet liittyvät kasvun hallintaan. Kasvavan kunnan kokonaisuuden ohjaaminen ja johtaminen nousevat entistäkin merkittävämpään rooliin. Strateginen, kokonaisuudesta ja kunnan tavoitteista lähtevä johtaminen on elinehto toimialan ja koko kunnan kannalta. Investointien hallinta ja kestävä investointitalous ovat edelleen avainasemassa kasvun ja kehityksen tuottaessa monenlaista painetta kuntaorganisaatiolle. Kasvun ja yhdyskuntakehityksen kokonaisprosessin sujuva ja kustannustehokas hallinta on tulevaisuudessa Sipoon kunnalle elintärkeää kestävä talouden ja laadukkaiden palveluiden tasapainon ylläpitämiseksi. Samalla asukkaiden tarpeiden tiedostaminen muuttuvassa toimintaympäristössä nousee yhä keskeisempään rooliin. Tässä onnistuminen edellyttää palveluiden turvaamista sekä investointi- ja käyttötalouden hallintaa. Myös kuntalaisvuorovaikutuksen ja

asukkaiden kuulemisen merkitys on suuri. Jos asukkaita ei muutostilanteessa haluta tai osata kuunnella, ei kasvu ole kestäväällä tiellä. Kuntalaisvuorovaikutukseen ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksiin panostetaan monin tavoin. Myös laadukas ja oikea-aikainen viestintä sekä avoimuus ovat tärkeitä luottamuksen rakentamisen kannalta.

Kasvun hallinnassa keskeistä on kehittää yhdyskuntakehittämisen prosessia ja siihen liittyvää toimintamallia edelleen. Alueiden kunnallisteknisen suunnittelun ja kaavoituksen edistäminen rinnakkain, siten, että kaavatalous saadaan tasapainoon ja yhdessä asetut tavoitteet täyttyvät, on tuon prosessin ytimessä. Samaan aikaan palvelurakentamisen tulee olla kustannustehokasta ja oikea-aikaista. Tiloihin liittyvien tarpeiden tunnistaminen ja määrittely yhdessä tilojen käyttäjien kanssa on tärkeässä roolissa.

TEKY on kehittänyt omaa toimintaansa yhdessä kunnan muiden osastojen kanssa. Toiminnan suunnittelu ja uudet toimintatavat sekä ICT:n hyödyntäminen korostuvat kasvun jatkuessa. Toiminnassa tulee varautua yllätyksiin, kasvunopeuden vaihteluihin ja asiakaskyselyiden lisääntymiseen. Tämä luo TEKY:ssä erityisiä vaatimuksia niin investointien suunnitteluun, rakennusvalvonnan lupaprosessiin kuin Infra- ja kiinteistöpalveluidenkin kehittämiseen. Joustava, asiakaslähtöinen ja kokonaisvaltainen palvelu edellyttää vahvaa toimintamallia ja yhteen puhaltavaa organisaatiota.

Uusien hyvinvointialueiden aloitus vuoden 2023 alussa aiheuttaa merkittäviä muutoksia kunnassa. TEKY on mukana muutostyössä mm. tilojen ja niissä tarjottavien palveluiden osalta. Samalla kuntaorganisaatioon kohdistuu merkittäviä muutospaineita organisaatioon jäävien toimintojen osalta. Vuoden 2023 alussa kunta on kokonaisuudessaan varsin toisenlainen kuin tänä päivänä ja tähän muutokseen tulee valmistautua jo vuoden 2022 aikana. Samalla muutos tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden toiminnan prosessien uudelleenarviointiin sekä kokonaisvaltaisemman ja entistä tavoitelähtöisemmän toimintatavan käyttöönottoon. Askelmerkkejä tälle työlle tarjoaa myös kevään 2022 aikana hyväksyttävä uusi kuntastrategia, jonka toimeenpano alkaa välittömästi strategian hyväksymisen jälkeen.

Tulosityksikkö: Kehittäminen ja tuki

VASTUUHENKILÖ: Toimialan kehittämispäällikkö

Toiminta-ajatus

Tulosityksikkö huolehtii osaston kehittämisen ja strategiatyön koordinoinnista sekä tukipalveluista. Yksikkö vastaa investointien hallinnasta, esi- ja yleissuunnitelmista kaavoituksen yhteydessä sekä tarve- ja hankesuunnitelmista palvelurakentamisen yhteydessä. Tulosityksikön vastuulla ovat lisäksi kunnan henkilökunta-asunnot sekä lyhytaikainen tilanvuokraus (Sipoo-talo-toiminto). Yksikön määrärahaan sisältyvät myös pelastustoimintaan varatut määrärahat.

Taloudellinen tulos

1 000 €	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	TA + Muutos 2021	Toteuma 2021	Tot-%	Poikkeama	Toteuma 2020	Muutos-% 20/21
Toimintatulot	1 238		1 238	1 269	102,5	31	636	99,6
Toimintamenot	-4 062		-4 062	-3 649	89,8	413	-3 335	9,4
Toimintakate	-2 824		-2 824	-2 380	84,3	444	-2 700	-11,8

Olennaiset tapahtumat toiminnassa sekä analyysi tavoitteiden ja tunnuslukujen toteumasta

Kasvuun ja sen hallintaan liittyvät teemat ovat näkyneet kaikessa yksikön toiminnassa vuoden 2021 aikana. Vilkas rakentaminen, uudet investoinnit ja useat yksikön koordinoimat toimialan kehittämishankkeet ovat edellyttäneet poikkihallinnollisen yhteistyön tiivistämisen ohella laadukasta kuntalaisvuorovaikusta ja ajantasaista viestintää. Sipoon kasvu näkyy myös Sipoon Veden verkostoon liittyvien talouksien määrän kasvuna, mikä on puolestaan lisännyt vesiliikelaitoksen hallinto- ja asiakaspalveluiden tarvetta.

Sipoon rakentamisen, suunnittelun ja kaavoituksen hankkeista on viestitty aktiivisesti koko toimialan yhteistyönä yhteisten kanavien kautta. Keskeisimpänä viestintäkanavana on ollut kunnan verkkosivujen ja sosiaalisen median ohella Sipoo rakentaa ja kehittää -verkkosivusto, jonne päivitetään ajankohtaista tietoa ympäri Sipoota käynnissä olevista rakennus- ja kehittämishankkeista. Toimialan viestintäsuunnitelmaa tarkastellaan mahdollisten kehittämistarpeiden varalta vuoden 2022 aikana.

Talousarviossa 2021 esitelty osallistuvan budjetoinnin #MunSipoo -hanke käynnistettiin vuoden loppupuolella. Hankkeelle varatulla 70 000 euron budjetilla on tarkoitus edistää asukaslähtöisesti Sipoon asuinalueiden yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja viihtyisyyttä. Vuoden 2022 loppuun asti ulottuvassa yksikön koordinoimassa hankkeessa sovelletaan osin samoja vuorovaikutus- ja osallistamismenetelmiä kuin vuonna 2020 toteutetussa Nikkilän keskuspuiston yleissuunnittelun osallistuvan budjetoinnin hankkeessa.

Kestävän kehityksen edistämistyötä on tehty mm. KUUMA-kuntien ilmastoryhmässä ja Uudenmaan liiton ympäristö-, ilmasto- ja kiertotalousryhmässä. Vuonna 2021 kestävyystyötä laajennettiin ympäristöministeriön rahoittamilla kehittämishankkeilla. Alkuvuodesta käynnistynyt tekniikka- ja ympäristöosaston sekä kehitys- ja kaavoituskeskuksen yhteinen puurakentamishanke saatiin päätökseen loppuvuodesta. Kesäkuussa käynnistynyt työmaiden päästöttömyyden edistämiseen hankintakriteerien kehitystyön kautta tähtäävä hanke jatkuu edelleen vuoden 2022 loppupuolelle asti.

Hankintojen kehittämistyötä on jatkettu edelleen ja yksikkö on ollut vahvasti mukana myös kunnan hankintatoimen kehittämistyössä. Hankintojen kehittämistyöllä tuetaan merkittävien investointiprojektien läpivientiä varmistamalla hankkeiden kustannustehokkuutta ja toimivuutta.

Vuonna 2021 käynnistettiin Sipoon kunnan omistamien vuokra-asuntojen toimintasuunnitelman mukainen asuntokannan pienentäminen. Tavoitteena on luopua vuosittain kymmenestä kunnan omistamasta vuokra-asunnosta. Tavoite täyttyi vuoden 2021 osalta. Asuntokannan pienentämistä jatketaan edelleen vuonna 2022.

Henkilöstön vaihtuvuus vuoden 2021 aikana edellytti tehtävänkuvien uudelleenjärjestelyä ja tilapäisiä muutoksia toiminnassa. Vaihtuvuuden johdosta osa yksikön tehtävistä oli vuoden aikana tilapäisesti täyttämättä, mikä asetti omia haasteita käytössä olevien resurssien riittävyydelle. Toimialan kehittämispäällikön virassa aloitti marraskuussa uusi henkilö. Yksikön henkilöstöbudjetti ylittyi hienoisesti vähähiilisten hankintojen kehittämistyöhön palkatun määräaikaisen hanketyöntekijän myötä. Hanketyöntekijän henkilökustannukset hyvitetään kunnalle vuonna 2022.

Talousarvio toteutui yksikön osalta kokonaisuudessaan pääosin suunnitellusti.

Toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut 2021

Tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Pelastustoimi, käyttökustannukset, euroa/asukas	93	96	115	94
Vuokratut asuinhuoneistot	76	75	65	60

Arvio tulevasta kehityksestä

Kasvu ja sen hallinta tulevat olemaan keskeisiä yksikön toimintaa ohjaavia tekijöitä myös vuonna 2022. Toimivat tukipalvelut ovat edellytys toimialan ydintoiminnoille. Oikea-aikainen ja laadukas viestintä sekä hyvät ja toimivat laskutuksen ja reskontran palvelut tukevat esimerkiksi rakennushankkeiden suunnitelmallista läpivientiä. Tasapainoinen investointitalous ja kokonaisvaltainen suunnittelu ovat avainasemassa kestävän ja viihtyisän lähiympäristön rakentamisessa.

Tulosyksikön koordinoimista kehittämishankkeista kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia laajentava osallistuvan budjetoinnin #MunSipoo -hanke edellyttää monialaisuutensa vuoksi runsaasti koordinointia ja siten myös yksikön resursseja kevään 2022 aikana. Kasvusta aiheutuvat muutokset kuntalaisten lähiympäristössä vaativat tulosyksiköltä merkittävää panostusta avoimeen viestintään ja vuorovaikutusmahdollisuuksien kehittämiseen.

Yksikön vastuulla olevaa kestävän kehityksen koordinointia kehitetään edelleen. Tässä on tukena mm. vähähiilisten työmaiden ja puurakentamisen kehityshankkeissa kertyneet kokemukset. Kestävän rakentamiseen ja mm. sähköautoilun latausinfraan liittyvät kysymykset ovat työpöydällä vuoden 2022 aikana.

Uuden kuntastrategian toimeenpano ja sen tavoitteiden jalkauttaminen vaativat vuoden 2022 aikana yksikön työpanosta.

Tulosyksikkö: Katu- ja viheralueet

VASTUUHENKILÖ: Kuntatekniikan päällikkö

Toiminta-ajatus

Katu- ja viheralueet -yksikön työt koostuvat katujen ja yleisten alueiden kunnossapitotyöstä, viranomaispäätöksistä, asiakaspalvelusta sekä infrainvestointihankkeissa katu- ja toteutussuunnitelmista, rakennuttamisesta sekä yleisten alueiden perusparantamisesta. Lisäksi yksikkö vastaa kunnan metsien hoidosta sekä jätelain, romuajoneuvolain ja yksityisistä teistä annetun lain mukaisten kunnan tehtävien hoidosta.

Kaavoittamisen yhteydessä tehtävästä infran esi- ja yleissuunnitelmista ja palvelurakentamisen osalta tarve- ja hankesuunnitelmista vastaavat Kehittäminen ja tuki -yksikön hankepäällikkö ja investointipäällikkö.

Taloudellinen tulos

1 000 €	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	TA + Muutos 2021	Toteuma 2021	Tot-%	Poikkeama	Toteuma 2020	Muutos-% 20/21
Toimintatulot	223		223	310	139,2	87	212	46,2
Toimintamenot	-2 277		-2 277	-2 149	94,4	128	-1 922	11,8
Toimintakate	-2 054		-2 054	-1 839	89,5	216	-1 710	7,5
Suunnitelmapoistot	-1 201			-2 347			-2 169	8,2

Katu- ja viheralueet yksikön toimintatuotot perustuvat pääosin metsätuottoihin. Metsän myyntituotot jäivät hieman suunnitellusta. Muita toimintotuottoja Katu- ja viheryksikkö saa yleisten alueiden vuokrista, lähinnä kaivuluvista, sekä katualueiden vuokraamisesta. Kyseiset toimintatuotot ylittyivät reilusti edellisvuoteen ja vuoden 2021 arvioon nähden. Toimintamenot jäivät hieman alle suunnitellusta.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa sekä analyysi tavoitteiden ja tunnuslukujen toteumasta

Uuden infran rakentamisen osalta oltiin samalla tasolla kuin vuonna 2020 kulujen ja infrahankkeiden määrän osalta. Vuonna 2021 tehtiin myös valmistelemaa työtä tuleville vuosille kaavailtuja laajoja infrahankkeita silmällä pitäen. Koronarajoitusten myötä osa toimistotyöstä tehtiin etänä, mutta varsinkin kunnossapidon henkilöstö oli työnkuvastaan johtuen töissä normaalisti, toki turvaetäisyyksiä ja kokoontumisrajoituksia noudattaen.

Katu- ja viheryksikköön palkattiin keväällä kuntatekniikan päällikkö, kyseinen paikka on ollut 2020 lähtien haussa. Paikan täyttäminen oli haasteellista työmarkkina tilanteen takia.

Kuluneen vuoden aikana edistettiin aiempien vuosien tapaan toiminnan kehittämistä päivittäisen työn ohella. Uusien alueiden valmistumisen myötä lisääntyvät hoidettavat määrät luovat painetta hoidon tason ja työn jäljen tasaisuuden ylläpitämiselle. Tietoa alueiden ja infraomaisuuden määrästä ja ominaisuuksista kerättiin ja päivitettiin kuluneen kesän aikana teknisen harjoittelijan avulla. Paremmalla tiedolla pyritään kehittämään päivittäisen kunnossapitotoiminnan tehokkuutta.

Vuonna 2021 panostettiin viestintään kuntalaisten suuntaan. Viestintää alettiin parantamaan huomattavasti vuonna 2020. Viestinnän merkitys on koettu positiivisena kuntalaisten osalta. Viestinnän tärkeys huomioitu Katu- ja viheryksikössä ja sitä tullaan kehittämään jatkossa.

Toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut 2021

Tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2021
Kunnan kunnossapitamät tiet, km	78	80	84	87
Katuvalaistuspisteet	4 150	4 270	4300	4500
Rakennetut ja hoidetut puistot, ha	61	62	65	77

Arvio tulevasta kehityksestä

Kunnan kasvu näkyy erittäin vahvasti tuleville vuosille kaavailtujen infrainvestointien määrässä ja siten myös yksikkömme toiminnassa. Toiminnan priorisointi ja suunnitelmallisuus yksikön kestävä ja taloudellisen toiminnan takaamiseksi on jatkossakin tärkeää. Myös yksiköiden välinen yhteistyö sekä ennakoiva ja suunnitelmallinen yhdyskuntaprosessi nousevat yhä tärkeämmiksi. Työmäärä yksikössämme tulee tulevina vuosina kasvamaan paljon, sillä hankkeisiin varatuilla euroilla mitaten vuosittaiset infrainvestoinnit tulevat jopa kaksinkertaistumaan kuluneeseen vuoteen verrattuna.

Uusien alueiden rakentamisen myötä osa työstä suoritetaan ostopalveluina. Uusia vakansseja kunnossapitotyöhön, sekä infra-alueiden suunnitteluttamiseen ja rakennuttamiseen tulee harkita lähivuosina. Kunnossapidettävien alueiden kasvaessa myös kunnossapitokaluston uusimiselle on tarvetta lähivuosina, jotta tarvittava ylläpidon laatutaso saadaan säilytettyä.

Valmistuvan infran ja sen tietojen hallittuun siirtymiseen yksikön sisällä tulee kiinnittää jatkossa entistä enemmän huomiota, jotta kunnan infraomaisuutta voidaan hallita ja kunnossapitää entistä suunnitelmallisemmin ja tehokkaammin.

Viestintä ja vuorovaikutus ovat osa jokaista investointihanketta. Myös kunnossapidon osalta viestinnällä ja proaktiivisella toiminnalla tuodaan yksikkömme toimintaa ja sen merkitystä paremmin näkyväksi kuntalaisille.

Tulosityksikkö: Toimitilat

VASTUUHENKILÖ: Tilapalvelupäällikkö

Toiminta-ajatus

Tulosityksikkö suunnittelee, rakennuttaa, kunnossapitää ja vuokraa toimitiloja kunnan omien yksiköiden tarpeisiin sekä turvaa rakennuskannan arvon säilymistä ennakoivalla ja kestäväällä kiinteistönpidolla.

Taloudellinen tulos

1 000 €	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	TA + Muutos 2021	Toteuma 2021	Tot-%	Poikkeama	Toteuma 2020	Muutos-% 20/21
Toimintatulot	10 232		10 232	9 930	97,0	-302	10 369	-4,2
Toimintamenot	-12 446		-12 446	-11 461	92,1	985	-11 857	-3,3
Toimintakate	-2 214		-2 214	-1 530	69,1	683	-1 488	2,8
Suunnitelmapoistot				-5 750			-9 795	-41,3

Toimitiloilla talous vuonna 2021 pieneni vuoteen 2020 verrattuna niin tulojen kuin menojen osalta. Vuoden 2021 talousarvion osalta tulot kuin myös menot jäivät talousarviosta ja myös toimintakate alitti talousarvion.

Olennaiset tapahtumat toiminnassa sekä analyysi tavoitteiden ja tunnuslukujen toteumasta

Investoinneissa merkittävimmät hankkeet olivat Nikkilän Sydämen laajennuksen valmistuminen ja sen käyttöönotto syyslukukauden alusta. Toinen merkittävä investointikokonaisuus valmistui, kun Cook&Chill keskuskeittiö otettiin käyttöön kesällä sekä loputkin koulujen ja päiväkotien keittiöt valmistuivat vastaanottamaan Cook&Chill ruokaa syksyn aikana. Myös Jokipuiston koulun rakennustekniset työt valmistuivat, koulun käyttöönotto tapahtuu kuitenkin syyslukukauden 2022 alussa.

Merkittäviä tilamuutoksia oli Talman koulun toisen paviljongin valmistuminen ja käyttöönotto vuoden lopussa. Lisäksi Nuoriso- ja Sipoon opisto toiminta käynnistyi vuoden vaihteessa Opintien tilaelementtirakennuksessa ja Sipoon opiston toimintoja siirtyi Itäisen Jokipuiston vanhasta Sikalasta Siniseen halliin Martinkyläntielle sekä vanhasta varikosta siirryttiin Susikujan varikolle.

Purkukohteina olivat Itäisen Jokipuiston huonokuntoinen varistorakennus 20 ja Talman koulun B-osa.

Vuoden aikana myytiin kunnan omistama ASOY Torpanseudun kerhuhuoneisto ja vuokrasopimus päätettiin Nikkilän OP:n tiloissa olevasta toimistotilasta.

Tärkein toimitilojen kehittämishanke vuoden aikana oli kaikkien kunnan rakennusten kuntoarviohanke, joka ulkopuolisten arvioiden kohdalla saatiin valmiiksi vuonna 2020, mutta jonka tietoja on käytetty vuosien 2021 ja 2022 korjaustoimien kohdentamisiin. Kuntoarvioista saatuja tietoja on jatkokäytetty pitkäjänteisessä korjaussuunnittelussa sekä niitä käytetään korjauksien toteutuksissa myös jatkossa.

Henkilöstön vaihtuvuus vuoden aikana oli pientä. Koronan vaikutukset näkyivät eniten siivouksessa, jossa työkohteiden vaihtoja tapahtui pitkin vuotta ja jouduttiin ostamaan myös omaa toimintaa tukevaa ulkopuolista siivousta. Etätöitä tehtiin soveltuvin osin koko vuosi. Yhtään koronatapausta ei henkilöstöön kohdistunut, vaikka lukuisiin koronatesteihin osallistuttiin.

Toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut 2021

Tunnusluvut	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Osastojen käytössä olevat toimitilat (ei asunnot), htm ²	90 500	90 000	94 000	91000
Vuokratut muut kiinteistöt	21	19	19	18
Ei käytössä olevat toimitilat (passiiviset), htm ²	7 500	10 500	10 000	12500

Arvio tulevasta kehityksestä

Tilamuutoksista ovat tärkeimpiä Jokipuiston koulun siirtyminen takaisin omiin tiloihinsa syyslukukauden alussa ja samalla Sibbo Gymnasium siirtyä väistöön koulurakennuksen peruskorjauksen alkaessa. Väistöön siirtyvät myös SOTE:n kaksi osastoa: ikääntyvien- sekä akuutti- ja kuntoutusosastot. Lisäksi työterveys väistää nykyisistä Nikkilässä sijaitsevista tiloista Söderkullaan kunnan omistamiin entisiin hammashoidon tiloihin.

Keskeisin purkukohde on Nikkilän vanhan koulukeskuksen C-rakennus ja lisäksi Leppätien päiväkodin purkuraikka saatetaan loppuun.

Henkilöstömäärä ennustetaan pysyvän nykyisellä tasolla.